

Justitieutskottets betänkande 2022/23:JuU1

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2023 inom utgiftsområde 4, som uppgår till ca 68 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om bemyndigande om ekonomiska åtaganden. Även regeringens lagförslag om en stärkt brottsofferfond tillstyrks, med den ändringen att lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2023.

Utskottet avstyrker ytterligare ett motionsyrkande.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:1 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Fyra yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4	7
Redovisade tillkännagivanden	18
Statens budget inom utgiftsområde 4	20
En stärkt brottsofferfond.....	38
Särskilda yttranden	41
1. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (S).....	41
2. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (V)	42
3. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (C)	43
4. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (MP)	44
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	46
Propositionen	46
Motioner från allmänna motionstiden 2022/23	46
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	47
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndigande.....	48
<i>Bilaga 4</i>	
Regeringens lagförslag	49

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 4

a) Anslagen för 2023

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 4 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 4 punkt 3 och avslår motionerna

2022/23:99 av Fredrik Kärrholm (M),

2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2022/23:2167 av Bassem Nasr m.fl. (MP) och

2022/23:2203 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C).

b) Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst det belopp och inom den tidsperiod som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 4 punkt 4.

2. En stärkt brottsofferfond

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:419) om brottsofferfond,

2. lag om ändring i lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll,

med den ändringen att lagarna ska träda i kraft den 1 februari 2023.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 4 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 13 december 2022

På justitieutskottets vägnar

Richard Jomshof

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Richard Jomshof (SD), Ardalan Shekarabi (S)*, Louise Meijer (M), Adam Martinen (SD), Petter Löberg (S)*, Mikael Damsgaard (M), Anna Wallentheim (S)*, Katja Nyberg (SD), Mattias Vepsä (S)*, Charlotte Nordström (M), Gudrun Nordborg (V)*, Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C)*, Pontus Andersson (SD), Juno Blom (L), Sanna Backeskog (S)* och Bassem Nasr (MP)*.

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2022/23:1 i de delar som gäller utgiftsområde 4 Rättsväsendet och fyra motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2022/23. Propositionen innehåller förslag om anslag för 2023, förslag om bemyndigande för regeringen att under 2023 ingå vissa ekonomiska åtaganden samt ett lagförslag om en stärkt brottsofferfond. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionsförslagen finns i bilaga 1. Lagförslaget finns i bilaga 4.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2023 och beställningsbemyndigande samt de avvikelser från dessa som Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Finansutskottet har föreslagit att riksdagen ska ställa sig bakom den utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2023 som regeringen föreslagit (bet. 2022/23:FiU1). Regeringen har föreslagit att utgiftsramen ska bestämmas till 68 305 854 000 kronor (prop. 2022/23:1). Riksdagen väntas den 13 december 2022, efter att detta betänkande justerats, fatta beslut med anledning av finansutskottets förslag. Justitieutskottets ställningstagande i detta betänkande till hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen bygger på förutsättningen att riksdagen fastställer ramen för utgiftsområde 4 i enlighet med finansutskottets förslag. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att

behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. Vidare tar utskottet upp de tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 4. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 4. Slutligen behandlar utskottet regeringens lagförslag om en stärkt brottsofferfond.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4

Propositionen

Mål för utgiftsområdet

Huvuddelen av resurserna inom utgiftsområde 4 avser kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. Verksamheten syftar till att öka tryggheten, upprätthålla allmän ordning och säkerhet, förebygga brott, utreda brott, se till att den som begått brott lagförs, verkställa påföljder och rättsliga anspråk och ge stöd till dem som drabbats av brott. I övrigt är rättsväsendets verksamhet inriktad på att avgöra rättsliga tvister mellan enskilda och mellan enskilda och det allmänna samt att handlägga olika typer av ärenden.

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet, medan målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Rättssäkerhet innebär att rättskipping och annan myndighetsutövning ska vara förutsebar och enhetlig samt bedrivs med hög kvalitet. Med rättstrygghet avses att enskilda personer och andra rättssubjekt ska vara skyddade mot brottsliga angrepp på liv, hälsa, frihet, integritet och egendom. Målen är beslutade av riksdagen (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:JuU1, rskr. 1997/98:87).

Regeringens arbete ska även främja målen om jämställda, fredliga och inkluderande samhällen i linje med Agenda 2030.

Resultatindikatorer

För att bedöma om målet för kriminalpolitiken uppfylls används följande indikatorer:

- upplevelse av trygghet enligt Nationella trygghetsundersökningen
- antal anmälda brott inom olika brottskategorier
- självrapporterad utsatthet för brott enligt Nationella trygghetsundersökningen.

Rättsväsendets mål, den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet, är komplexa begrepp som är svåra att fånga i enskilda indikatorer. Såväl rättssäkerheten som rättstryggheten förutsätter dock ett välutvecklat och välfungerande rättsväsende, vilket kan belysas med information som mäter kvaliteten och effektiviteten i rättsväsendet. Sådan information redovisas också i resultatredovisningen. En viktig del av rättsväsendets resultat är att följa upp hur de brott som anmäls hanteras i rättskedjans olika delar. Sådan information, tillsammans med information om brottsförebyggande arbete och stöd till brottsoffer, redovisas också. Rättssäkerheten och rättstryggheten är beroende av människors förtroende för rättsväsendet. Förtroendet är en viktig förut-

sättning för att människor ska anmäla brott, delta i brottsutredningar och ställa upp som vittnen. Förtroendet för rättsväsendet mäts genom Nationella trygghetsundersökningen (NTU) som är en frågeundersökning som Brottsförebyggande rådet (Brå) genomför årligen sedan 2006. Undersökningen ställer frågor om utsatthet för brott, upplevelse av trygghet samt förtroende för och erfarenheter av rättsväsendet till ett urval av personer mellan 16 och 84 år i befolkningen. År 2017 reviderades undersökningens metod, flera nya brotts typer infördes och urvalet av personer utökades från 20 000 till 200 000.

Resultatredovisning

Efter ett val som inneburit ett regeringsskifte ska budgetpropositionen överlämnas till riksdagen inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt. På grund av den korta tid som stått till förfogande har det inte varit möjligt för regeringen att ge den redovisning av resultat som enligt budgetlagen (2011:203) ska ingå i budgetpropositionen ett innehåll som fullt ut återspeglar regeringens politik.

Resultatredovisningen i propositionen inleds med en uppföljning av de övergripande målen för kriminalpolitiken och rättsväsendet. Därefter beskrivs hur flödet i rättskedjan har utvecklats. Sedan följer regeringen mer i detalj upp det senaste årets utveckling inom verksamhetsområdena dömande verksamhet, brottsförebyggande arbete samt stöd till brottsoffer. Regeringen redogör därefter för hur rättsväsendets kostnader har utvecklats 2012–2021, för att slutligen redovisa sin bedömning av måluppfyllelsen.

Upplevelse av trygghet

När det gäller upplevelse av trygghet uppger de flesta att de är trygga. Sedan 2016 har dock nivåerna av otrygghet varit något högre än åren dessförinnan. År 2021 uppgav 28 procent av befolkningen att de var otrygga när de vistades ute sent på kvällen, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2020 och en återgång till 2016–2019 års nivåer. Generellt sett upplever kvinnor betydligt större otrygghet än män. År 2021 uppgav 36 procent av kvinnorna att de kände sig otrygga när de vistades ute en sen kväll i det egna bostadsområdet, att jämföra med 19 procent av männen. Enligt regeringen finns det därför skäl att särskilt uppmärksamma kvinnors otrygghet. Otryggheten är ojämnt fördelad även på andra sätt. Exempelvis oroar sig betydligt fler äldre än yngre för brottsligheten i samhället. Otryggheten är också särskilt utbredd i socialt utsatta områden.

Antalet anmälda brott

Sedan 2014 har antalet anmälda brott ökat fram t.o.m. 2020. År 2021 anmäldes ungefär 1,48 miljoner brott i Sverige, vilket är en minskning med 86 300 brott eller 6 procent jämfört med 2020.

Utvecklingen av antalet anmälda brott över tid har i hög grad påverkats av att antalet anmälda bedrägerier ökat kraftigt. Detta beror i sin tur på ökad internetanvändning i samhället, vilket bidrar till nya metoder och möjligheter

att begå bedrägeribrott. Under 2020 och 2021 minskade antalet anmälda bedrägeribrott med ca 11 procent per år, vilket förklaras av att antalet anmälda kortbedrägerier minskade kraftigt.

De anmälda tillgreppsbrotten och skadegörelsebrotten utgör en antalsmässigt stor del av samtliga anmälda brott (ca 26 procent). Antalet anmälda tillgreppsbrott har minskat under en längre tidsperiod. År 2021 minskade dessa brott med 8 procent. Antalet anmälda skadegörelsebrott minskade med ca 5,4 procent under 2021.

De anmälda sexualbrotten fortsatte att öka 2021. Under året anmäldes drygt 10 procent fler sexualbrott än 2020. Majoriteten av anmälningarna rör våldtäkt eller sexuellt ofredande. När det gäller våldtäkt avser ökningen i huvudsak våldtäkt mot vuxna kvinnor medan exempelvis våldtäkt mot flickor under 15 år minskade. Antalet anmälda sexualbrott har länge ökat i Sverige, vilket enligt regeringen delvis kan förklaras av att en ökad uppmärksamhet kring sexualbrott sannolikt har resulterat i en högre benägenhet att anmäla sådana brott. En ökad tillgång till internet och smarta mobiltelefoner kan dessutom i viss mån ha bidragit till att öka förutsättningarna för förövare att begå vissa typer av sexualbrott. Över tid har antalet anmälda våldtäkter också påverkats av lagändringar som innebär att våldtäktsbegreppet har utvidgats. Brå har under 2021 utvärderat införandet av Sexualbrottsgruppen i Stockholm Nord på uppdrag av Polismyndigheten (Brå 2021:7) och bedömer att specialiseringen ledde till högre kvalitet i ärendena samtidigt som utredningstiderna kortades. Antalet ärenden som redovisades till åklagare ökade dock bara marginellt vilket enligt Brå delvis beror på att det ofta saknas tillräcklig bevisning i våldtäktsärenden.

Antalet anmälda fall av misshandel 2021 var i princip oförändrat i jämförelse med året innan (-1 procent).

Nationella trygghetsundersökningen

Antalet anmälda brott är inte en tillförlitlig indikator på brottslighetens utveckling eftersom långt ifrån alla brott som begås anmäls och anmälningsbenägenheten kan variera över tid och mellan olika brottskategorier. Frågeundersökningar som NTU är därför ett viktigt komplement för att kunna bedöma brottsutvecklingen.

NTU omfattar tretton vanliga brottstyper som drabbar enskilda personer och hushåll. Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingsperioden till NTU 2020 och hela datainsamlingsperioden till NTU 2021 ägde rum under covid-19-pandemin. Sannolikheten är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

I NTU 2021, som avser utsatthet för brott under 2020, uppgav 20,2 procent av de svarande att de utsatts för något brott mot enskild person. Det är något lägre än 2019, då andelen var 22,6 procent. I undersökningen är utsattheten störst för hot, trakasserier och försäljningsbedrägeri. Män uppgav i större

utsträckning än kvinnor att de har utsatts för misshandel, personrån, hot, bedrägerier, fickstöld och nätkränkning, medan en betydligt större andel kvinnor än män uppger att de har utsatts för sexualbrott och trakasserier. Det är också vanligare att kvinnor uppger att de har utsatts för brott av en partner eller före detta partner.

Ökningen av anmälda bedrägeribrott har under åren också återspeglats i NTU, om än inte lika tydligt. En förklaring till detta kan vara att undersökningen inte omfattar brott som riktas mot företag.

Efter några år på lägre nivåer ökade utsattheten för misshandel i NTU mellan 2016 och 2019, från 3,1 procent till 3,6 procent. År 2020 minskade dock utsattheten för misshandel till 2,8 procent.

Mellan 2014 och 2017 ökade den självrapporterade utsattheten för sexualbrott påtagligt, särskilt bland kvinnor men även bland män. Utsattheten har dock minskat 2018–2020. Mest utsatta är yngre kvinnor. Utsattheten för allvarliga sexualbrott är betydligt mindre och har också legat på en relativt stabil nivå.

Egendomsbrott mot hushåll har minskat sedan mätningarna började 2006, vilket beror på att de fordonsrelaterade brotten har blivit färre. Andelen utsatta för egendomsbrott minskade från 14,6 procent till 13,2 procent mellan 2019 och 2020. Andelen som uppger att de utsatts för bostadsinbrott har varit relativt stabil mellan åren. Mellan 2019 och 2020 minskade utsattheten från 1,7 procent till 1,3 procent.

Utsattheten för brott är jämnt fördelad i befolkningen. NTU 2021 visar att 4,5 procent hade drabbats av drygt 70 procent av de brott mot person som rapporterades i undersökningen. Särskilt utsatta grupper är ensamstående föräldrar och inrikes födda personer med två utrikes födda föräldrar. Utsattheten för brott är högre i vissa socialt utsatta områden än i landet som helhet, men skillnaden är relativt liten och har minskat över tid (Brå 2018:9). Trots det är otryggheten i dessa områden väsentligt mer utbredd. En möjlig förklaring till det kan vara att det där i högre grad förekommer brottslighet som inte fångas upp av NTU. Det finns även i olika grad en tystnadskultur mot rättsväsendet i socialt utsatta områden (Brå 2019:10).

Dödligt våld och skjutningar

År 2021 konstaterades 24 fall av dödligt våld mot flickor eller kvinnor och 89 fall mot pojkar eller män, totalt 113 fall. Det är 11 färre fall än året innan, som hade den högsta siffran sedan mätningens start 2002. Över tid har vissa typer av dödligt våld minskat, medan andra har ökat. Antalet fall av dödligt våld med skjutvapen har ökat betydligt, medan dödligt våld mot barn och alkoholrelaterat dödligt våld mellan vuxna män har minskat. År 2021 uppgick antalet fall av dödligt våld mot kvinnor till 24, vilket är en minskning med ett fall jämfört med 2020. Av dessa avsåg 15 fall situationer där offer och förövare var eller hade varit närstående genom en parrelation (två fall fler än 2020). Den långsiktiga trenden är att dödligt våld mot kvinnor inom ramen för nära relation har minskat något.

Vad gäller antalet skjutningar med dödlig utgång har dessa ökat kraftigt, från ca 10 fall per år i början av 2000-talet, till omkring 45 fall per år de senaste fem åren. En kartläggning från Brå som omfattar perioden 2005–2017 visar att de inblandade var yngre i slutet av perioden än i början (Brå 2020:4). Enligt uppgifter från Socialstyrelsens patientregister har även antalet personer som vårdats i slutet eller specialiserad öppenvård till följd av skottskada ökat de senaste tio åren, från 63 personer 2012 till 116 personer 2021, och av dessa är en majoritet män.

Enligt Polismyndigheten uppgick det totala antalet skjutningar 2021 till 344, vilket var en minskning i förhållande till 2020 då 379 skjutningar bekräftades. Antalet skadade till följd av skjutningar var 115 personer under 2021, vilket kan jämföras med 119 personer under 2020. Antalet avlidna till följd av skjutningar var 45 personer under 2021, vilket kan jämföras med 47 personer under 2020.

Sverige ligger mycket högt bland europeiska länder när det gäller dödligt våld med skjutvapen

Skjutvapenvåldet har ofta sin grund i konflikter med koppling till narkotikamarknaden eller personliga relationer (Brå 2019:3 och Polismyndigheten A193.902/2021). Användning av skjutvapen kan även vara ett sätt att bygga upp, stärka och upprätthålla en position i den kriminella miljön, samtidigt som våldet kan öka behovet av att skydda sig från andra individer som agerar på samma sätt. Det dödliga skjutvapenvåldet i Sverige har ökat sedan mitten av 00-talet. Från och med 2013 tilltog ökningen, och det återspeglas även i det dödliga våldet generellt. Brå har i en studie jämfört den svenska utvecklingen med nivåer och trender i dödligt våld i 22 andra länder i Europa, med fokus på perioden efter millennieskiftet (Brå 2021:8). Studien visar att i många andra länder i Europa har det dödliga våldet, både generellt och med skjutvapen, minskat. Det har lett till att Sverige ligger mycket högt bland europeiska länder när det gäller dödligt våld med skjutvapen per capita. Under perioden 2014–2017 låg Sverige tvåa efter Kroatien bland de 22 studerade länderna i Europa vad gäller dödligt skjutvapenvåld per capita. Den svenska ökningen av dödligt skjutvapenvåld är enligt Brå kopplad till en kraftig ökning av skjutvapenvåldet i den kriminella miljön.

Antalet sprängningar minskade något 2021 jämfört med 2020. Under 2021 anmäldes 175 fall av allmänfarlig ödeläggelse genom sprängning enligt officiell kriminalstatistik, motsvarande siffra för 2020 var 215 fall.

Förtroendet för rättsväsendet

Förtroendet för rättsväsendet fortsatte att öka 2021, då 52 procent uppgav att de hade ganska eller mycket stort förtroende för rättsväsendet som helhet. Motsvarande andel 2020 var 49 procent. Förtroendet ökade för alla myndigheter i rättsväsendet jämfört med 2020, förutom för Kriminalvården där förtroendet var oförändrat.

Flödet i rättskedjan

En viktig del i bedömningen av rättsväsendets resultat är att följa upp hur de brott som anmäls hanteras i rättskedjans olika delar. Enligt den officiella kriminalstatistiken anmäldes ca 1,48 miljoner brott i Sverige 2021 vilket är 6 procent färre än 2020.

Det generella mönstret kännetecknas av tydliga ökningar av antalet ärenden som redovisas till åklagare och personupplärdade brott under åren efter 2007 följt av markanta minskningar fram t.o.m. 2016. Särskilt tydligt har antalet ärenden redovisade från Polismyndigheten till åklagare minskat. Mellan 2017 och 2020 ökade antalet ärenden redovisade till åklagare och antalet personupplärdade brott. År 2021 skedde dock en minskning inom samtliga områden jämfört med 2020. Antalet personupplärdade brott uppgick till ca 201 700, vilket är en minskning med 10 procent i förhållande till 2020. Med personupplärdade brott avses brott för vilka åklagare har beslutat om åtal, meddelat åtalsunderlåtelse eller utfärdat strafföreläggande, dvs. brott till vilka det har knutits en eller flera gärningspersoner.

Antalet inkomna brottmål i tingsrätt har ökat varje år de senaste fem åren. Under 2021 var ökningen 2 procent. Antalet avgjorda brottmål vid tingsrätterna ökade med 6 procent. Antalet balanserade brottmål låg i princip på samma nivå som under 2020, drygt 47 000 mål. Antalet inkomna brottmål i hovrätt har också ökat de senaste fyra åren och gjorde så även 2021. Antalet inkomna brottmål ökade med 12 procent från 2020 till 2021, och även antalet avgjorda brottmål ökade med 12 procent. Trots ökningen av avgjorda mål ökade antalet balanserade brottmål med 21 procent.

Antalet dömda till fängelse och återfall i brott

Sett ur ett längre tidsperspektiv har antalet domslut med påföljden fängelse minskat. Antalet domslut med påföljden fängelse ökade 2018 för första gången på tio år, en ökning som fortsatte under 2019–2021. År 2021 utdömdes ca 12 100 påföljder med fängelse som huvudpåföljd, vilket är ca 900 fler än året innan men samtidigt ungefär 20 procent färre än i mitten av 00-talet.

Mellan 2017 och 2021 har medelbeläggningen i anstalt och häkte ökat med sammanlagt ca 1 600 intagna, vilket är en ökning med 29 procent. Kriminalvården analyserade 2019 orsakerna till den ökade beläggningen i häkte och anstalt (Ju2019/03999). Den ökade beläggningen beror enligt analysen på både ett ökat inflöde av klienter och längre strafftider. Som delförklaring pekar Kriminalvården på de senaste årens straffskärpningar, som kan ha bidragit till längre strafftider och ändrade prioriteringar inom myndigheterna. Man ser även ett ökat inflöde av klienter som begått brott som träffas av det myndighetsgemensamma uppdraget för att bekämpa den organiserade brottsligheten, vilket troligen också bidragit till ökningarna.

Brottsförebyggande arbete

Brå tar sedan 2017 årligen fram en rapport om hur det brottsförebyggande arbetet har bedrivits och utvecklats på lokal, regional och nationell nivå. Brå

bedömer att det brottsförebyggande arbetet i allt större utsträckning lyfts fram på alla tre nivåer. Brå konstaterar att det under 2021 tagits flera nationella initiativ i form av lagförslag, uppdrag och utredningar inom olika politik-områden där det brottsförebyggande perspektivet lyfts fram.

På regional nivå har länsstyrelsernas brottsförebyggande samordnare, som inrättades 2017, fortsatt att ge stöd till den lokala nivån genom bl.a. utbildningar och metodstöd. Även Polismyndigheten har sedan 2019 regionala brottsförebyggande samordnare, och funktionen finns i alla polisregioner. Enligt Brå är såväl länsstyrelsernas som polisens regionala stöd etablerat, och stödet bidrar till att stärka användningen av ett kunskapsbaserat arbetssätt i det brottsförebyggande arbetet på lokal nivå.

På lokal nivå bedömer Brå att kommunernas brottsförebyggande arbete generellt sett fortsätter att utvecklas i positiv riktning mot ett mer kunskapsbaserat arbetssätt. Nästan alla kommunpoliser, som ska arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande tillsammans med kommuner och lokala aktörer, lägger mer än hälften av sin arbetstid på brottsförebyggande arbete.

Ett av Polismyndighetens strategiska mål till 2024 är att stärka den lokala närvaron. Lokal närvaro och god lokalkännedom är viktigt för att Polismyndigheten ska kunna utföra sitt uppdrag, såväl för att bekämpa brott som för att förebygga brott. Under 2021 har Polismyndigheten startat upp ett nytt arbete som syftar till att förbättra förutsättningarna för kompetensutveckling, med målet att fler poliser ska välja att vara kvar i yttre tjänst under en längre tidsperiod. Enligt Polismyndighetens årsredovisning för 2021 ökade antalet anställda i kategorin brottsförebyggande/ingripandeverksamhet jämfört med 2020. Detta är en av indikatorerna som Polismyndigheten använder för att bedöma utvecklingen på det brottsförebyggande området. Antalet områdespoliser ökade också under 2021 jämfört med 2020 med drygt 30 procent, medan antalet kommunpoliser var på ungefär samma nivå som föregående år.

Under 2021 genomförde Polismyndigheten en egen tillsyn av arbetet inom den planlagda brottsförebyggande verksamheten. Som en åtgärd med anledning av tillsynen har rikspolischefen fattat beslut om att Polismyndighetens brottsförebyggande arbete ska stärkas ytterligare.

Vad gäller hotet från extremistmiljöerna har Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ökat sitt samarbete och sin samverkan i arbetet med att begränsa tongivande aktörers handlingsfrihet. Samarbetet sker främst inom Redex som är namnet på den samverkansmodell som tillämpas i det förebyggande och reducerande arbetet inom våldsbejakande extremism. Även Center mot våldsbejakande extremism (CVE) vid Brå ingår som en samarbetspart i Redex, i för det förebyggande arbetet relevanta delar.

Stöd till brottsoffer

När det gäller stöd till brottsoffer konstaterar regeringen att brottsutsattas upplevelser av kontakterna med polis, åklagare, domstolar och målsägande-biträden ger värdefull information om hur rättsväsendet lever upp till riksdagens mål vad gäller den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet.

Av NTU 2021 framgår att 30 procent av befolkningen har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är en marginell ökning jämfört med 2020 då andelen var 29 procent. Kvinnor har högre förtroende än män (32 respektive 29 procent).

När det sedan gäller myndigheternas åtgärder för att öka brottsutsattas rättssäkerhet och trygghet redovisas bl.a. följande.

Domstolsverket har under året driftsatt en e-utbildning om vittnesstöd som riktar sig till alla medarbetare på tingsrätt och hovrätt för att ge medarbetare information och skapa medvetenhet om hur domstolsanställda, tillsammans med de ideella vittnesstödarna på domstolen, bidrar till att skapa en trygg och säker miljö för målsäganden och vittnen i brottmålsförhandlingar.

Införandet av fasta säkerhetskontroller på flera domstolar har bidragit till säkrare domstolslokaler, och arbetet fortgår med att förse ett ytterligare ett antal domstolar med säkra entréer.

Brottsoffermyndigheten har lanserat en ersättningsguide som underlättar för brottsoffer att få ersättning genom att informera om nödvändiga kontaktuppgifter och vad som behöver göras i den aktuella situationen.

Med anledning av det ökande antalet anmälda telefonbedrägerier (vishing) och annonsbedrägerier såg Polismyndigheten behov av att informera om hur man kan skydda sig mot de olika tillvägagångssätt som gärningspersonerna använder. Polismyndigheten mötte det ökade informationsbehovet med ökad synlighet i media och på köp- och säljsajter tillsammans med andra myndigheter och det privata näringslivet.

Åklagarmyndigheten har under året utsett en ämnesspecialist inom området människohandel och människoexploatering samt bildat ett nationellt åklagarnätverk om människoexploatering. Vidare har myndigheten vidtagit ytterligare kompetenshöjande insatser avseende hedersrelaterad brottslighet inklusive könsstämpning och äktenskapstvång. Därtill har myndigheten bildat ett nationellt åklagarnätverk om hedersrelaterad brottslighet, vilket leds av en ämnesspecialist.

Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten har påbörjat ett långsiktigt samarbete kring frågor som rör internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn i syfte att effektivisera utredningarna.

Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Regeringen bedömer att de övergripande målen för kriminalpolitiken och rättsväsendet bara delvis har uppnåtts. Samtidigt står det klart att brottsutvecklingen, särskilt när det gäller den grova organiserade

brottsligheten, är mycket allvarlig och hotar människors frihet och trygghet. Brottsutvecklingen ställer rättsväsendet inför betydande utmaningar.

Brottslighetens omfattning är svår att beskriva på ett heltäckande sätt och den sammantagna brottsutvecklingen är inte helt entydig. Antalet anmälda brott 2021 minskade jämfört med åren dessförinnan. Antalet anmälda sexualbrott har dock ökat över tid, så även under 2021 jämfört med 2020.

Utsattheten för brott mot både person och hushåll minskade enligt NTU 2021. För flertalet brottstyper handlar det dock om en minskning enbart under 2020 efter flera år med ökad utsatthet. Det tyder på att förändrade beteenden till följd av restriktioner kopplade till pandemin kan ha bidragit till minskningen 2020 och att minskningen därmed kan vara av tillfällig karaktär. Över tid har utsattheten för sexualbrott ökat kraftigt, särskilt bland yngre kvinnor. För män har utsattheten för personrån ökat och dessutom har antalet anmälda ungdomsrån ökat kraftigt.

Enligt NTU 2021 är den upplevda otryggheten i befolkningen på höga nivåer. De senaste åren har den upplevda otryggheten ökat och stabiliserats på högre nivåer än tidigare. En knapp tredjedel av befolkningen känner sig otrygga vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Regeringen ser allvarligt på detta och på att otryggheten fortsätter vara särskilt utbredd bland kvinnor.

De senaste åtta åren har antalet dödsskjutningar nästintill dubblerats. Hittills under 2022 har fler dödsskjutningar skett än något annat enskilt år sedan Polismyndigheten började föra särskild statistik över skjutningar. Samtidigt växer antalet kriminella nätverk. De kriminella nätverken har en stark påverkan på samhället – i synnerhet i utsatta områden. Enligt Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden 2021 (A028.504/2021) fanns det 61 utsatta områden, varav 19 särskilt utsatta. Detta är en negativ utveckling sedan 2015, då situationen redan var mycket allvarlig med 53 utsatta och 15 särskilt utsatta områden.

Trots allvarliga problem med grov brottslighet är Sveriges polistäthet, definierat som antal poliser per capita, bland de lägsta i Europa. År 2021 hade Sverige 201 poliser per 100 000 invånare – den genomsnittliga siffran i Europa är ca 300. För tio år sedan, 2011, var polistätheten i Sverige 215 poliser per 100 000 invånare.

Regeringen följer utvecklingen noga. Insatser för att öka tryggheten, bekämpa den organiserade brottsligheten och de kriminella nätverken samt förebygga brott är en av regeringens högst prioriterade frågor.

Förtroendet för rättsväsendet fortsatte att öka under 2021. Särskilt tydligt ökade förtroendet för Polismyndigheten, till den högsta uppmätta nivån hittills. År 2021 är det fjärde året i rad som förtroendet för Polismyndigheten ökade. Allmänhetens förtroende är avgörande för att rättsväsendets myndigheter på ett effektivt sätt ska kunna förebygga, bekämpa och lagföra brott.

Brottsligheten och tryggheten påverkas av många faktorer, även sådana som ligger utanför kriminalpolitikens och rättsväsendets räckvidd.

Rättsväsendets förutsättningar att hantera brottsligheten påverkas vidare av vilka resurser som tillförs myndigheterna och hur effektivt dessa resurser används. Efter att ha ökat under ett antal år minskade antalet personupplästa brott och antalet ärenden överlämnade till åklagare 2021. Däremot fortsatte antalet avgjorda brottmål att öka. Regeringen anser det vara av stor vikt att antalet redovisade ärenden från polis till åklagare och antalet personupplästa brott ökar, såväl sammantaget som sett till olika brottstyper.

Kriminalvårdens åtgärder för att utöka sin platskapacitet på såväl kort som lång sikt har varit nödvändiga och bidragit till att myndigheten har kunnat ta emot fler häktade och dömda. Platsbristen är dock fortsatt påtaglig. Det är därför angeläget att Kriminalvården fortsatt löpande vidtar nödvändiga åtgärder för att stärka kapaciteten på kort sikt och att den långsiktiga utbyggnaden fortsätter med ökad kraft. Regeringen anser, mot bakgrund av den mycket ansträngda beläggningssituationen och de utmaningar för verksamheten som pandemin har inneburit, att det är ett positivt resultat att insatserna i klientverksamheten sammantaget har varit i nivå med tidigare år. Det är regeringens bedömning att insatserna behöver fortsätta utvecklas i syfte att minska risken för att dömda återfaller i brott. Regeringen förväntar sig att det arbete som bedrivs inom Kriminalvården med en bred och kraftfull satsning på det återfallsförebyggande arbetet kommer bidra till en positiv effekt på området.

Det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet har stor betydelse. Regeringen bedömer att det gemensamma arbetet ger ett tydligt mervärde i kampen mot den organiserade brottsligheten.

Regeringens bedömning är att bl.a. satsningarna på Polismyndigheten, som har möjliggjort permanenta förstärkningar av den resurs som arbetar med utredning av brott i parrelation, våldtäkter mot vuxna samt vålds- och sexualbrott mot barn, och det fortsatta uppdraget till Brottsoffermyndigheten att informera om den nya sexualbrottslagstiftningen, har bidragit till det jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Mäns våld mot kvinnor är dock alltså ett stort samhällsproblem och arbetet mot våldet måste fortsätta. Brottsoffermyndigheten har fortsatt vidtagit åtgärder för att säkerställa en effektiv och skyndsam handläggning av brottskadeärenden. Antalet avgjorda ärenden har dock minskat samtidigt som ärendebalansen har ökat. Regeringen bedömer att myndigheten delvis har uppnått målen för brottskadeverksamheten.

Ett effektivt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete kan i hög grad bidra till att minska brottsligheten och öka tryggheten i samhället. Regeringen bedömer sammanfattningsvis att den brottsförebyggande verksamheten har fortsatt att utvecklas i positiv riktning. Det är positivt att det brottsförebyggande perspektivet har fått genomslag på både nationell, regional och lokal nivå. Det pågående arbetet med att ge kommunerna ett lagstadgat ansvar för brottsförebyggande arbete innebär också en viktig ambitionshöjning.

Att staten kräver dömda gärningspersoner på den brottsskadeersättning som Brottsoffermyndigheten, i deras ställe, betalat ut till brottsoffer är en viktig signal från samhället. Regeringen bedömer att målen för regressverksamheten delvis har uppnåtts.

Brottsoffermyndighetens insatser med information, utbildning och kunskapspridning har sammantaget bidragit till ökad kunskap och förbättrat samarbete när det gäller brottsofferfrågor. Regeringen bedömer att målen för myndighetens roll som kunskapscentrum delvis har uppnåtts.

Utskottets bedömning

Utskottet noterar att det som en följd av snäva tidsramar inte har varit möjligt för regeringen att ge resultatredovisningen ett fullödigt innehåll. Utskottet utgår från att nästa års budgetproposition kommer att innehålla en sedvanlig resultatredovisning i enlighet med budgetlagens krav.

Riksdagen har beslutat att målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet. När det gäller de redovisade resultaten för utgiftsområdet konstaterar utskottet att regeringen har gjort bedömningen att de övergripande målen för kriminalpolitiken och rättsväsendet endast delvis har uppnåtts. Utskottet delar regeringens bedömning och vill framhålla följande.

Det är positivt att förtroendet för rättsväsendet fortsatte att öka under 2021. Som utskottet tidigare anfört är det emellertid viktigt att rättsväsendet fortsätter att utveckla sitt arbete för att höja förtroendet. Allmänhetens förtroende är avgörande för att rättsväsendet ska kunna förebygga, bekämpa och lagföra brott på ett effektivt sätt.

Det är vidare välkommet att den upplevda otryggheten minskade något, men utskottet kan konstatera att otryggheten i ett längre perspektiv fortfarande ligger på en oroande hög nivå. Utskottet noterar dessutom att otryggheten fortfarande är ojämnt fördelad och att den är mer utbredd bland kvinnor än bland män samt särskilt utbredd i områden med socioekonomiska utmaningar.

När det gäller brottslighetens omfattning är den, som regeringen också anför, svår att beskriva på ett heltäckande sätt. Även om den sammantagna brottsutvecklingen inte är entydig är det välkommet att antalet anmälda brott 2021 minskade för första gången sedan 2014. Samtidigt finns det enligt utskottet anledning att hysa oro över utvecklingen. Detta gäller inte minst den ökade utsattheten för sexualbrott mot kvinnor och det ökade skjutvapenvåldet. Det är viktigt att regeringen, i enlighet med vad man anför i propositionen, följer utvecklingen noga och prioriterar insatser för att öka tryggheten, bekämpa den organiserade brottsligheten och de kriminella nätverken samt förebygga brott.

Utskottet kan vidare konstatera att det under 2021 skett en minskning av antalet personupplärade brott och antalet ärenden överlämnade till åklagare. Likt regeringen finner utskottet att det är av stor vikt att antalet redovisade

ärenden från polis till åklagare och antalet personupplärade brott ökar. Samtidigt är det positivt att antalet avgjorda brottmål fortsätter att öka.

Utskottet anser vidare att den mycket ansträngda beläggningssituationen i Kriminalvården är oroande och att den riskerar att försämra möjligheterna till återfallsförebyggande arbete och säkerhetsarbete. Som regeringen anför är det angeläget att Kriminalvården fortsatt löpande vidtar nödvändiga åtgärder för att stärka kapaciteten på kort sikt och att den långsiktiga utbyggnaden fortsätter med ökad kraft. Vidare anser utskottet att det är viktigt att insatserna i klientverksamheten fortsätter att utvecklas i syfte att minska risken för att dömda återfaller i brott. Utskottet utgår från att regeringen följer utvecklingen noga och vidtar de åtgärder som bedöms vara nödvändiga.

Utskottet välkomnar ett fortsatt fokus på det brottsförebyggande arbetet och att Polismyndigheten stärker sin lokala närvaro.

Slutligen delar utskottet regeringens bedömning att det finns ett behov av förbättringar när det gäller rättsväsendets bemötande av brottsutsatta.

Redovisade tillkännagivanden

I budgetpropositionen lämnar regeringen en återrapportering av vissa tillkännagivanden som gäller rättsväsendet. Sammanlagt rör det sig om 26 tillkännagivanden som gjorts efter förslag från justitieutskottet.

Tillkännagivanden som redovisas som slutbehandlade

Följande 25 tillkännagivanden som riksdagen har fattat beslut om på initiativ av justitieutskottet redovisar regeringen som slutbehandlade:

- falska polisbilar (bet. 2016/17:JuU6 punkt 2–5, rskr. 2016/17:45, propositionen s. 40)
- förmåga att bekämpa och utreda narkotikabrott (bet. 2017/18:JuU1 punkt 67, rskr. 2017/18:92, propositionen s. 40)
- säkerhet på sjukhus (bet. 2017/18:JuU13 punkt 18, rskr. 2017/18:254 och bet. 2019/20:JuU8 punkt 13, rskr. 2019/29:43, propositionen s. 41)
- tillsyn enligt säkerhetskylslagen (bet. 2017/18:JuU21 punkt 4, rskr. 2017/18:289, propositionen s. 41)
- säkerhetskylslagens tillämplighet för Regeringskansliet (bet. 2017/18:JuU21 punkt 5, rskr. 2017/18:289, propositionen s. 42)
- myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet (bet. 2019/20:JuU12 punkt 2, rskr. 2019/20:146, propositionen s. 42)
- straffrättsligt skydd mot system- och demokratihotande brott (bet. 2019/20:JuU6 punkt 3, rskr. 2019/20:42, propositionen s. 44)
- straffrättsligt skydd för samhällsnyttiga funktioner (bet. 2019/20:JuU8 punkt 6 och 7, rskr. 2019/20:43, propositionen s. 44)
- nationella riktlinjer för s.k. återvändare (bet. 2019/20:JuU32 punkt 10, rskr. 2019/20:178, propositionen s. 44–45)

- ökade befogenheter för Tullverket (bet. 2019/20:JuU25 punkt 54, rskr. 2019/20:257, propositionen s. 45–46)
- stöd och vägledning enligt säkerhetsskyddslagen (bet. 2020/21:JuU10 punkt 4, rskr. 2020/21:79, propositionen s. 46)
- tillträdesförbud till simhallar och bibliotek (bet. 2020/21:JuU13 punkt 4, rskr. 2020/21:169, propositionen s. 46–47)
- rätten till målsägandebitråde i överrätt (bet. 2020/21:JuU25 punkt 36, rskr. 2020/21:289, propositionen s. 47)
- myndighetssamverkan mot terrorism och organiserad brottslighet (bet. 2020/21:JuU29 punkt 1, rskr. 2020/21:363, propositionen s. 47–48)
- sanktionsbestämmelser i säkerhetsskyddslagen (bet. 2020/21:JuU29 punkt 13, rskr. 2020/21:363, propositionen s. 48)
- kartläggning och analys av ungdomsrån (bet. 2020/21:JuU28 punkt 9, rskr. 2020/21:396, propositionen s. 48–49)
- sexualbrott (bet. 2021/22:JuU23 reservation 9 punkt 9, punkt 10, 11 och 13, rskr. 2021/22:245, propositionen s. 49)
- forensisk verksamhet (bet. 2021/22:JuU22 punkt 11, rskr. 2021/22:270, propositionen s. 49–50)
- förhör av misstänkta för sexualbrott (bet. 2021/22:JuU22 punkt 22, rskr. 2021/22:270, propositionen s. 50)
- kunskaper om våld i nära relationer (bet. 2020/21:JuU27 punkt 2, rskr. 2020/21:346, propositionen s. 50–51).

Tillkännagivanden som redovisas som inte slutbehandlade

Regeringen återrapporterar också ett tillkännagivande som inte är slutbehandlat med en kort redogörelse för vilka åtgärder som hittills vidtagits. Detta rör ett tillkännagivande som riksdagen har fattat beslut om på initiativ av justitieutskottet om att stärka rätten till målsägandebitråde i överrätt (bet. 2021/22:JuU24 punkt 36, rskr. 2021/22:216, propositionen s. 47). Av tillkännagivandet följer att det är angeläget att utvärderingen av den lagändring som gjordes 2018 genomförs skyndsamt och att regeringen så snart som möjligt därefter vidtar åtgärder för att stärka rätten till målsägandebitråde i överrätt.

Utskottets bedömning

Utskottet har inget att invända mot regeringens redovisning av de tillkännagivanden om rättsväsendet som utskottet har tagit initiativ till.

Statens budget inom utgiftsområde 4

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt regeringens förslag och lämnar det bemyndigande som regeringen har begärt. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 4 avslås.

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om översyn av Brottsförebyggande rådet.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Inledning

I detta avsnitt behandlar utskottet regeringens budgetförslag och de motioner som har väckts med anledning av budgetpropositionen och som avser anslagsfördelningen inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Det gäller följande motioner: 2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V), 2022/23:2167 av Bassem Nasr m.fl. (MP) och 2022/23:2203 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C). I motionerna föreslås ändringar inom ett flertal anslag enligt vad som närmare beskrivs nedan.

I avsnittet behandlas även en motion om översyn av Brottsförebyggande rådet.

1:1 Polismyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:1 Polismyndigheten för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Polismyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
33 837 967	37 043 384	-30 000	±0	-1 000 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 37 043 384 000 kronor för 2023 till anslaget 1:1 Polismyndigheten.

Anslaget får användas för utgifter för Polismyndighetens verksamhet. Anslaget får också användas för bidrag till organisationer som hjälper personer att lämna ett liv i kriminalitet (avhopparverksamhet).

För 2022 uppgår anslaget till drygt 33,8 miljarder kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 58 miljoner kronor. Utgiftsprog-nosen för 2022 är knappt 33,4 miljarder kronor.

I propositionen redogör regeringen för ett antal förändringar av anslaget som regeringen bedömt vara nödvändiga. Regeringen anför inledningsvis att den har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt

försvar. Eftersom den nya strukturen medför ytterligare uppgifter för Polismyndigheten föreslår regeringen att anslaget ökas med 7 500 000 kronor fr.o.m. 2023. Finansiering sker genom att anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

För att bidra till finansieringen av en förbättrad it-försörjning vid Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden föreslår regeringen att anslaget minskas med 1 300 000 kronor för 2023. För 2024 beräknas anslaget minska med 1 200 000 kronor och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget minska med 900 000 kronor. Anslaget 1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ökas med motsvarande belopp.

För tillkommande kostnader i Polismyndighetens tillväxt föreslår regeringen att anslaget ökas med 330 000 000 kronor för 2023. Fr.o.m. 2024 beräknas anslaget öka med 976 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 400 000 000 kronor för 2023 för kostnader med anledning av säkerhetsåtgärder vid de möten som anordnas i Sverige kopplade till det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionen.

För att stärka verksamhetsskyddet vid myndigheten föreslår regeringen att anslaget ökas med 150 000 000 kronor för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget öka med motsvarande belopp.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 45 000 000 kronor för 2023 för kostnader med anledning av kommande förslag om ett nytt regelverk för ordningsvakter. För 2024 beräknas anslaget öka med 110 000 000 kronor, och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget öka med 70 000 000 kronor.

För kostnader med anledning av kommande förslag om att förbättra möjligheterna att komma åt brottsvinster, utifrån 2020 års förverkandeutredning, föreslås anslaget öka med 28 000 000 kronor för 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 55 000 000 kronor. För kostnader med anledning av kommande förslag om utökade möjligheter att använda hemliga och preventiva tvångsmedel föreslår regeringen att anslaget ökas med 130 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2023 för att bidra till finansieringen av utveckling, implementering och förvaltning av ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor vid Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med motsvarande belopp.

Avslutningsvis föreslår regeringen att anslaget minskas med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för att ytterligare stärka Försvarets radioanstalts stöd till Polismyndigheten i arbetet med att bekämpa grov gränsöverskridande brottslighet. Anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med motsvarande belopp.

Motionerna

I partimotion 2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i denna del föreslås att anslaget 1:1 Polismyndigheten minskas med 30 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna avvisar regeringens föreslagna anslagshöjning om 150 miljoner till verksamhetskydd. I stället föreslår motionärerna att 20 miljoner av anslagshöjningen ska användas till att inrätta en akut hjälplinje för kvinnor som utsätts för mäns våld, att 40 miljoner kronor ska användas till Nationellt forensiskt centrumets verksamhet och att 50 miljoner kronor ska användas till polisens tullverksamhet. Vidare föreslår motionärerna att 10 miljoner kronor av den föreslagna anslagshöjningen ska användas till en satsning på ett femicidpaket för polis, åklagare och domare för att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad våldskompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan.

I kommittémotion 2022/23:2167 av Bassem Nasr m.fl. (MP) i denna del föreslås att anslaget 1:1 Polismyndigheten minskas med 1 miljard kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:2 Säkerhetspolisen

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:2 Säkerhetspolisen för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Säkerhetspolisen

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
1 898 382	2 060 983	-97 000	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 2 060 983 000 kronor för 2023 till anslaget 1:2 Säkerhetspolisen.

Anslaget får användas för Säkerhetspolisens förvaltningsutgifter.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 1,9 miljarder kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om drygt 59 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är drygt 1,9 miljarder kronor.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för 2023 för att hantera ökade kostnader kopplade till kommande lagstiftning om utländska direktinvesteringar. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 135 000 000 kronor för 2023 för att stärka den operativa förmågan och möta en ökande hotbild mot Sverige. För 2024 beräknas anslaget öka med 260 000 000 kronor och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget öka med 310 000 000 kronor.

För att vidta säkerhetshöjande åtgärder kring objekt kopplade till den centrala statsledningen föreslår regeringen att anslaget ökas med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

För att hantera ökade kostnader kopplade till kommande lagstiftning om straff för deltagande i en terroristorganisation föreslår regeringen att anslaget ökas med 10 000 000 kronor för 2023. För 2024 beräknas anslaget öka med 20 000 000 kronor, och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget öka med 30 000 000 kronor.

För kostnader med anledning av kommande förslag om att förbättra möjligheterna att komma åt brottvinster, utifrån 2020 års förverkandeurredning, föreslår regeringen att anslaget ökas med 500 000 kronor för 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 1 000 000 kronor.

Motionen

I partimotion 2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i denna del föreslås att anslaget 1:2 Säkerhetspolisen minskas med 97 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna vill att den del av regeringens föreslagna anslagshöjning som avser stärkt operativ förmåga ska minskas med 87 miljoner. Vidare avvisar motionärerna regeringens förslag om en anslagshöjning om 10 miljoner kronor till kostnader kopplade till kommande lagstiftning om straff för deltagande i en terroristorganisation.

1:3 Åklagarmyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Åklagarmyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
2 073 249	2 302 661	10 000	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 2 302 661 000 kronor för 2023 till anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten.

Anslaget får användas för Åklagarmyndighetens förvaltningsutgifter.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 2,1 miljarder kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 17 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 2,1 miljarder kronor.

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar, som medför ytterligare uppgifter för bl.a. Åklagarmyndigheten. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 3 500 000 kronor fr.o.m. 2023. Finansiering sker genom att anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Vidare föreslår regeringen att anslaget minskas med 1 300 000 kronor för 2023 för att bidra till finansieringen av en förbättrad it-försörjning vid Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. För 2024 beräknas anslaget minska med 1 200 000 kronor, och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget minska med 900 000 kronor. Anslaget 1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ökas med motsvarande belopp.

För att Åklagarmyndigheten ska kunna möta omfattningen av grova och svårutredda brott som är särskilt resurskrävande samt omhändertata straffskärpingar föreslår regeringen att anslaget ökas med 160 000 000 kronor 2023. För 2024 beräknas anslaget öka med 242 000 000 kronor, och fr.o.m. 2025 med 315 000 000 kronor.

För kostnader med anledning av kommande förslag om att förbättra möjligheterna att komma åt brottsvinster, utifrån 2020 års förverkandeutredning, föreslår regeringen att anslaget ökas med 6 000 000 kronor 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 7 000 000 kronor. För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel beräknas anslaget öka med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Motionen

I partimotion 2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i denna del föreslås att anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten ökas med 10 miljoner i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska användas till en satsning på ett femicidpaket för polis, åklagare och domare för att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad våldskompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan.

1:4 Ekobrottsmyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Ekobrottsmyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
855 674	952 757	±0	±0	80 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 952 757 000 kronor för 2023 till anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten.

Anslaget får användas för Ekobrottsmyndighetens förvaltningsutgifter.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 856 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 7 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är drygt 835 miljoner kronor.

För att Ekobrottsmyndigheten ska få förstärkt möjlighet att bekämpa de grova och svårutredda brotten som är särskilt resurskrävande att utreda samt för att myndigheten ska kunna stärka sitt brottsförebyggande arbete föreslår regeringen att anslaget ökas med 44 000 000 kronor 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 81 500 000 kronor.

För kostnader med anledning av kommande förslag om att förbättra möjligheterna att komma åt brottsvinster, utifrån 2020 års förverkandeutredning, föreslår regeringen att anslaget ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2023. För kommande förslag med anledning av utredningen om utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel beräknas anslaget öka med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Motionen

I kommittémotion 2022/23:2167 av Bassem Nasr m.fl. (MP) i denna del föreslås att anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten ökas med 80 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska användas till att ytterligare förstärka myndighetens arbete mot den organiserade brottsligheten och dess möjligheter att i samverkan med andra myndigheter vidta gemensamma insatser mot företag i syfte att stoppa finansieringen av kriminella gäng.

1:5 Sveriges Domstolar

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:5 Sveriges Domstolar för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Sveriges Domstolar

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
6 683 674	7 051 168	-3 500	50 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 7 051 168 000 kronor för 2023 till anslaget 1:5 Sveriges Domstolar.

Anslaget får användas för utgifter i fråga om de allmänna domstolarnas, de allmänna förvaltningsdomstolarnas, hyres- och arrendenämndernas, Rättshjälpsmyndighetens, Rättshjälpsnämndens, Notariennämndens samt Domstolsverkets verksamhet. Vidare får anslaget användas för utgifter för den regionala avdelningen vid den enhetliga patentdomstolen.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 6,7 miljarder kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om 196 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 6,7 miljarder kronor.

För att genomföra en aviserad reform om skyddat boende och stärkta rättigheter för barn som följer med en våldsutsatt vårdnadshavare i ett sådant boende föreslår regeringen att anslaget ökas med 13 500 000 kronor för 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 29 500 000 kronor. Anslaget

4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. inom utgiftsområde 9 minskas med motsvarande belopp.

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar, som medför ytterligare uppgifter för bl.a. Domstolsverket. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 3 500 000 kronor fr.o.m. 2023. Finansiering sker genom att anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Vidare föreslår regeringen att anslaget minskas med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2023 för att finansiera en förstärkning av Domarnämnden. Anslaget 1:16 Domarnämnden ökas med motsvarande belopp.

För att bidra till finansieringen av en förbättrad it-försörjning vid Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden föreslår regeringen att anslaget minskas med 600 000 kronor för 2023. För 2024 beräknas anslaget minska med 600 000 kronor och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget minska med 300 000 kronor. Anslaget 1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ökas med motsvarande belopp.

För att möta ett ökat målinflöde med bibehållen rättssäkerhet och upprätthålla allmänhetens förtroende för domstolarna beräknas anslaget öka med 90 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

För kostnader med anledning av kommande förslag om att förbättra möjligheterna att komma åt brottsvinster, utifrån 2020 års förverkandeutredning, föreslår regeringen att anslaget ökas med 19 000 000 kronor för 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 37 000 000 kronor. För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2024.

Avslutningsvis föreslår regeringen att anslaget ökas med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2023 med anledning av ett förslag om ny överklagandeinstans för beslut inom Professionsprogrammet. Anslaget 1:1 Statens skolverk inom utgiftsområde 16 föreslås minskas med motsvarande belopp.

Motionerna

I partimotion 2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i denna del föreslås att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar minskas med 3,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna avvisar regeringens förslag om en anslagshöjning på 13,5 miljoner kronor för att genomföra en reform om skyddat boende för våldsutsatta barn eftersom det innebär att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. inom utgiftsområde 9 minskas med motsvarande belopp. Vidare vill motionärerna att 10 miljoner ska avsättas till en satsning på ett femcidpaket för polis, åklagare och domare för att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad våldskompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan.

I kommittémotion 2022/23:2203 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) i denna del föreslås att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar ökas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna anför att det är centralt att Sveriges Domstolar ges förutsättningar att påbörja den utbyggnad av verksamheten som är nödvändig för att kunna möta den ökade måltillströmningen som kan förväntas framöver.

1:6 Kriminalvården

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:6 Kriminalvården för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Kriminalvården

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
12 363 399	13 383 310	±0	±0	120 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 13 383 310 000 kronor för 2023 till anslaget 1:6 Kriminalvården.

Anslaget får användas för Kriminalvårdens förvaltningsutgifter. Vidare får anslaget användas för utgifter för övervakningsnämnderna, övervakare, biträdande övervakare, förtroendemän och statsbidrag till organisationer inom kriminalvårdens område.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 12,4 miljarder kronor. Vid ingången av 2022 hade en anslagskredit om knappt 112 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 11,8 miljarder kronor.

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar, som medför ytterligare uppgifter för bl.a. Kriminalvården. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 3 500 000 kronor fr.o.m. 2023. Finansiering sker genom att anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Regeringen avser att lämna en proposition om skärpta regler för villkorlig frigivning och om vistelseförbud. Förslagen kommer innebära ökade kostnader för Kriminalvården, varför regeringen föreslår att anslaget ökas med 1 200 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

För att ge Kriminalvården förutsättningar för att fortsätta den påbörjade och nödvändiga kapacitetsförstärkningen med bibehållen kvalitet, effektivitet och säkerhet föreslår regeringen att anslaget ökas med 1 100 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Regeringen avser att lämna en proposition om skärpta straff för brott i kriminella nätverk. Förslagen kommer innebära ökade kostnader för Kriminalvården, utöver det som har beräknats tidigare, varför regeringen föreslår att anslaget ökas med 57 500 000 kronor fr.o.m. 2025.

Motionen

I kommittémotion 2022/23:2167 av Bassem Nasr m.fl. (MP) i denna del föreslås att anslaget 1:6 Kriminalvården ökas med 120 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna vill stärka kvaliteten för att nå bättre behandlingsresultat och förhindra återfall i brott när det gäller unga lagöverträdare.

1:7 Brottsförebyggande rådet

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsförebyggande rådet

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
177 371	231 644	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 231 644 000 kronor för 2023 till anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet.

Anslaget får användas för Brottsförebyggande rådets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för verksamheten vid ett nationellt centrum för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och för bidrag till projekt eller verksamhet som bedrivs utanför myndigheten som syftar till att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

För 2022 uppgår anslaget till drygt 177 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om drygt 4 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är drygt 176 miljoner kronor.

Regeringen anför att anslaget behöver förstärkas för att kunna svara upp mot de behov som satsningarna på rättsväsendet och den alltmer komplexa brottsligheten medför. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 10 000 000 kronor 2023, 15 000 000 kronor 2024 och 45 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för att säkerställa det fortsatta arbetet med att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism hos Center mot våldsbejakande extremism vid Brottsförebyggande rådet.

För ett utvecklat lokalt brottsförebyggande arbete och för att få en effektiv implementering av lagen om kommuners brottsförebyggande ansvar behöver Brottsförebyggande rådet förstärkas, och regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 29 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Slutligen föreslår regeringen att anslaget ökas med 17 600 000 kronor fr.o.m. 2023 för att renodla verksamhetskostnaderna vid Brottsförebyggande

rådet. Anslaget 1:14 Bidrag till lokalt förebyggande arbete minskas med 22 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Motionen

I motion 2022/23:99 av Fredrik Kärholm (M) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att överväga en översyn av Brottsförebyggande rådets verksamhet för att säkerställa att myndigheten utför sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt med hög kvalitet och effektivt utnyttjar beviljade anslag.

1:8 Rättsmedicinalverket

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Rättsmedicinalverket

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
552 653	587 265	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 587 265 000 kronor för 2023 till anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket.

Anslaget får användas för Rättsmedicinalverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för bidrag till forskning av relevans för Rättsmedicinalverkets uppgifter.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 553 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om drygt 15 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 554 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 7 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för att stärka Rättsmedicinalverkets förutsättningar att möta ett ökat ärendeflöde.

1:9 Brottsoffermyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:9 Brottsoffermyndigheten för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsoffermyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
43 962	53 390	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 53 390 000 kronor för 2023 till anslaget 1:9 Brottsoffermyndigheten.

Anslaget får användas för Brottsoffermyndighetens förvaltningsutgifter.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 44 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 2 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 45 miljoner kronor.

För att åstadkomma ett likvärdigt och kvalitativt stöd till brottsutsatta krävs ökad kunskap om hur behoven ser ut när det gäller brottsofferstöd till olika målgrupper. Brottsoffermyndighetens roll som informations- och kunskapscentrum för brottsofferfrågor behöver enligt regeringen förstärkas för att säkerställa att brottsoffer får den information och det stöd de har rätt till. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 9 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

1:10 Ersättning för skador på grund av brott

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:10 Ersättning för skador på grund av brott för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Ersättning för skador på grund av brott

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
200 953	221 953	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 221 953 000 kronor för 2023 till anslaget 1:10 Ersättning för skador på grund av brott.

Anslaget får användas för utgifter för ersättningar för skador på grund av brott i enlighet med bestämmelserna i brottsskadelagen (2014:322).

För 2022 uppgår anslaget till knappt 201 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 17 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är drygt 173 miljoner kronor.

1:11 Rättsliga biträden m.m.

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Rättsliga biträden m.m.

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
3 915 857	3 961 357	-30 500	-40 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 3 961 357 000 kronor för 2023 till anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m.

Anslaget får användas för utgifter för rättsliga biträden som enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken, lagen (1988:609) om målsägandebiträde och rätts-hjälpslagen (1996:1619) ska betalas av allmänna medel. Anslaget får vidare användas för utgifter som enligt lagen (1996:1620) om offentligt biträde ska betalas av allmänna medel, exklusive utgifter som avser offentligt biträde i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Anslaget får även användas för utgifter för medlare enligt 6 kap. 18 a § och 21 kap. 13 § andra stycket föräldrabalken samt rättegångsbiträde enligt 20 kap. 2 b § föräldrabalken. Anslaget får användas för utgifter för särskilda företrädare för barn enligt 12 § lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn samt för utgifter för bevisning, parter, tolk, översättning och god man, förvaltararvoden m.m. i konkurser samt ersättning till likvidatorer och bouppteckningsförrättare. Dessutom får anslaget användas för utgifter som hänför sig till internationellt straff- och civilrättsligt samarbete och som inte ska betalas av annan myndighet.

För 2022 uppgår anslaget till drygt 3,9 miljarder kronor. Vid ingången av 2022 hade en anslagskredit om drygt 27 miljoner kronor utnyttjats. Utgifts-prognosen för 2022 är knappt 3,8 miljarder kronor.

I enlighet med vad regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2022 bereds lagförslag om skyddat boende och stärkta rättigheter för barn som följer med en våldsutsatt vårdnadshavare i ett sådant boende. För att genomföra reformen föreslår regeringen att anslaget ökas med 30 500 000 kronor för 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 61 500 000 kronor. Anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. inom utgifts-område 9 minskas med motsvarande belopp.

Statens utgifter för rättsliga biträden påverkas av flera faktorer, bl.a. utvecklingen av antalet förordnanden, debiterad tid per förordnande och uppräknigen av timkostnadsnormen. Utgifterna för rättsliga biträden har ökat under flertalet år, delvis på grund av det ökade målinflödet till domstolarna. Anslagets utgifter för 2023 beräknas uppgå till 3 961 357 000 kronor. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 1 540 000 000 kronor för 2023.

För kostnader med anledning av kommande förslag om att förbättra möjligheterna att komma åt brottsvinster, utifrån 2020 års förverkandeutredning, föreslår regeringen att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor.

Motionerna

I partimotion 2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i denna del föreslås att anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. minskas med 30,5 miljoner kronor. Anledningen är att motionärerna avvisar regeringens förslag om en anslags-höjning för att genomföra en reform om skyddat boende för våldsutsatta barn eftersom det innebär att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. inom utgiftsområde 9 minskas med motsvarande belopp.

I kommittémotion 2022/23:2203 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) i denna del föreslås att anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. minskas med 40 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna vill att det genomförs effektiviseringar och en förstärkt tillsyn av arvoden till rättsliga biträden. Enligt motionärerna innebär detta en besparing om 50 miljoner kronor. Vidare vill motionärerna avsätta 10 miljoner kronor till anslaget för att möjliggöra en utökad rätt till rättshjälp i bodelningsprocesser.

1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
94 987	94 987	±0	-10 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 94 987 000 kronor för 2023 till anslaget 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Anslaget får användas för utgifter som uppkommer för staten i samband med vissa skaderegleringar samt för utgifter för ersättning till vissa ombuds- och rättegångskostnader. Anslaget får även användas för utgifter i samband med statens skadeståndsansvar om den enhetliga patentdomstolen överträder EU-rätten.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 95 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 22 miljoner kronor. Utgiftsprogrammet för 2022 är knappt 93 miljoner kronor.

Antalet skaderegleringsärenden har ökat, främst i fråga om ersättningar vid frihetsberövande, varför utgifterna för skadereglering förväntas bli högre än tidigare beräknat. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 55 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Motionen

I kommittémotion 2022/23:2203 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) i denna del föreslås att anslaget 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. minskas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna vill att det genomförs effektiviseringar och att en översyn görs av rätten till vissa ersättningar vid frihetsberövanden.

1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
19 174	19 174	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 19 174 000 kronor för 2023 till anslaget 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar.

Anslaget får användas till årsavgifter och bidrag till vissa internationella sammanslutningar, internationellt samarbete och forskning med anknytning till rättsväsendets område. Vidare får bidrag till vissa andra internationella sammanslutningar samt internationellt samarbete och forskning med anknytning till Justitiedepartementets område betalas från anslaget.

För 2022 uppgår anslaget till drygt 19 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om drygt 4 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 19 miljoner kronor.

1:14 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:14 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
70 157	100 157	±0	±0	1 000 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 100 157 000 kronor för 2023 till anslaget 1:14 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete.

Anslaget får användas för utgifter i syfte att stimulera lokalt brottsförebyggande arbete. Brottsförebyggande rådet belastar anslaget med vissa egna kostnader direkt kopplade till denna verksamhet. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för åtgärder mot våldsbejakande extremism.

För 2022 uppgår anslaget till drygt 70 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 6 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är drygt 69 miljoner kronor.

Enligt regeringen behöver anslaget stärkas för ett utvecklat lokalt brottsförebyggande arbete och för att få en effektiv implementering av lagen

om kommuners brottsförebyggande ansvar. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 13 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

För att renodla verksamhetskostnaderna vid Brottsförebyggande rådet föreslår regeringen att anslaget minskas med 22 000 000 kronor fr.o.m. 2023 och tillförs anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet.

Motionen

I kommittémotion 2022/23:2167 av Bassem Nasr m.fl. (MP) i denna del föreslås att anslaget 1:14 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete ökas med 1 miljard kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna framhåller vikten av att kommunerna stärker sitt brottsförebyggande arbete, bl.a. genom att leda lokala samarbeten där socialtjänsten, polis, skola- och fritidsverksamhet samt aktörer inom civilsamhället ingår.

1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
24 804	28 231	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 28 231 000 kronor för 2023 till anslaget 1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

Anslaget får användas för Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens förvaltningsutgifter.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 25 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om 434 000 kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 25 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 3 200 000 kronor för 2023 för att förbättra Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens it-försörjning. Anslaget beräknas öka med 3 000 000 kronor för 2024 och 2 100 000 kronor fr.o.m. 2025. Anslaget 1:1 Polismyndigheten föreslås minskas med 1 300 000 kronor för 2023. För 2024 beräknas anslaget minska med 1 200 000 kronor, och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget minska med 900 000 kronor. Anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten föreslås minskas med 1 300 000 kronor för 2023. För 2024 beräknas anslaget minska med 1 200 000 kronor, och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget minska med 900 000 kronor. Anslaget 1:5 Sveriges Domstolar föreslås minskas med 600 000 kronor för 2023. För 2024 beräknas anslaget minska med 600 000 kronor, och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget minska med 300 000 kronor.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om utökade möjligheter att använda hemliga och preventiva tvångsmedel beräknas anslaget öka med 4 200 000 kronor fr.o.m. 2024.

1:16 Domarnämnden

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:16 Domarnämnden för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Domarnämnden

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
9 823	11 433	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 11 433 000 kronor för 2023 till anslaget 1:16 Domarnämnden.

Anslaget får användas för Domarnämndens förvaltningsutgifter.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 10 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om 883 000 kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 10 miljoner kronor.

För att förstärka Domarnämndens verksamhet och möjliggöra en effektiv handläggning av ärenden med anledning av regeringens utbyggnad av rättsväsendet föreslår regeringen att anslaget ökas med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2023. Anslaget 1:5 Sveriges Domstolar minskas med motsvarande belopp.

1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering för 2023 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Tusental kronor

Anslag 2022	Prop. 2023	V	C	MP
226 900	202 000	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 202 000 000 kronor för 2023 till anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering.

Anslaget får användas för utgifter i fråga om verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning,

instrumentet för gränsförvaltning och visering samt för administration av bäge.

För 2022 uppgår anslaget till knappt 227 miljoner kronor. Vid ingången av 2022 fanns ett anslagssparande om knappt 142 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2022 är knappt 236 miljoner kronor.

Under 2021 inleddes en ny budgetperiod som sträcker sig t.o.m. 2027. Polismyndigheten har i uppdrag att vara nationell förvaltande myndighet för fonden för inre säkerhet samt för instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning. Den första utlysningen inom den nya perioden öppnades i februari 2022. Det nationella programmet för EU:s budgetperiod 2014–2020 är inne i en slutfas och beräknas i det närmsta vara avslutat 2023.

För att anpassa anslagsramen efter beräknade projektutbetalningar föreslår regeringen att anslaget ökas med 21 000 000 kronor för 2023. För 2024 beräknas anslaget öka med 1 000 000 kronor och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget öka med 39 000 000 kronor.

Verksamheten inom fonden för inre säkerhet respektive instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 för anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 353 000 000 kronor 2024–2027.

Utskottets ställningstagande

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. För att minska brottsligheten och öka tryggheten i samhället krävs både ett effektivt brottsbekämpande arbete och ett brottsförebyggande arbete som involverar många aktörer i samhället. Det är centralt att fler brott förhindras och att fler brott klaras upp. För att den målsättningen ska bli verklighet krävs det enligt utskottet kraftfulla satsningar på breda och långsiktiga åtgärder.

I årets budgetproposition har regeringen föreslagit en fortsatt satsning på Polismyndigheten, vilket utskottet är positivt till. Regeringen anför att Polismyndighetens effektivitet och förbättrade resultat, liksom en stark lokal polisiär närvaro i hela landet, är centralt i arbetet med att stärka och vidareutveckla Polismyndigheten. Utskottet delar regeringens uppfattning att det behövs en renodling och effektivisering av verksamheten och en ökning av antalet polisanställda för att stärka myndighetens förmåga att förebygga och bekämpa brott, inte minst när det gäller organiserad brottslighet. Vidare instämmer utskottet i att åtgärder för såväl bättre arbetsvillkor och karriärvägar som bättre arbetsmiljö och säkerhet är viktiga delar i arbetet med att öka

attraktiviteten i polisyrket. Avslutningsvis delar utskottet regeringens bedömning att det finns behov av att tillföra Polismyndigheten medel för att stärka verksamhetsskyddet och för att säkerställa ändamålsenligt säkerhetsarbete under ordförandeskapet i EU.

Brottligheten har förändrats och blivit mer komplex och inflöden av komplexa ärenden behöver kunna tas om hand rättssäkert och effektivt. Därför ser utskottet positivt på att regeringen föreslår ökade resurser till Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Rättsmedicinalverket och Sveriges Domstolar.

Ett fortsatt tillflöde av klienter i kombination med längre häktes- och verkställighetstider har inneburit utmaningar för Kriminalvården. Arbetet med att skärpa straffen och satsa på rättsväsendets myndigheter förväntas bidra till att ökningen av antalet klienter inom såväl häkte och anstalt som frivård fortsätter. Utskottet instämmer i att det är angeläget att den kapacitetsutökning som påbörjats av myndigheten kan fortsätta parallellt med att säkerheten och verksamheten upprätthålls, samtidigt som kostnadseffektiviseringar prioriteras.

Det breddade hotet från främmande makt och det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde ställer ytterligare högre krav på Säkerhetspolisens operativa förmåga. Dessutom är hotet från våldsbejakande extremism fortsatt högt. Utskottet ser därför positivt på regeringens förslag att tillföra medel till Säkerhetspolisen för detta.

Utskottet delar regeringens uppfattning att Brottsförebyggande rådet behöver tillföras medel för att stärka sin förmåga att bidra med kunskapsunderlag, utvärderingar, statistik och stöd för en mer kunskapsbaserad och effektiv kriminalpolitik. Dessutom tillför regeringen permanenta medel till Brottsförebyggande rådet för verksamheten vid Center mot våldsbejakande extremism fr.o.m. 2024, vilket utskottet också ser positivt på.

Information om rättigheter och stöd till brottsutsatta är enligt regeringen en högt prioriterad fråga. Utskottet välkomnar därför regeringens satsning på Brottsoffermyndigheten, som bl.a. tar sikte på att stärka myndighetens roll som informations- och kunskapscentrum i fråga om brottsofferfrågor.

I budgetpropositionen redogörs för att regeringen intensifierar arbetet för att mäns våld mot kvinnor, våld mot barn, våld mot hbtqi-personer och hedersrelaterad brottlighet ska upphöra. Utskottet delar uppfattningen att det är angeläget att detta arbete fortsätter, bl.a. genom de nyligen tillsatta utredningarna om en översyn av kontaktförbudslagstiftningen och kriminalisering av s.k. omvändelseförsök.

Regeringen anför att den avser att genomföra en fullständig översyn av strafflagstiftningen. I propositionen redovisar regeringen vissa pågående lagstiftningsärenden, och flera av dem ligger i linje med tillkännagivanden från riksdagen. I Regeringskansliet bereds nu bl.a. förslag om skärpta straff för brott i kriminella nätverk, en reformerad förverkandelagstiftning, straff för deltagande i terroristorganisationer samt förslag om hemliga och preventiva tvångsmedel. Regeringen vill också införa en möjlighet att utdöma

vistelseförbud enligt dansk modell, skärpa straffen för de som återfaller i brottslighet och revidera straffreduktionen för flerfaldig brottslighet. Dessutom ska en bred översyn göras av vapenlagstiftningen. Utskottet instämmer i regeringens bedömningar om vilka myndigheter som behöver tillföras medel för att förbereda sig inför och implementera kommande lagstiftning.

Sammanfattningsvis ställer sig utskottet bakom regeringens inriktning av kriminalpolitiken. Utskottet delar vidare regeringens syn på vilka åtgärder som bör vidtas för att minska brottsligheten och öka tryggheten samt för att stärka den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Med regeringens förslag till anslagsfördelning får rättsväsendet goda förutsättningar att genomföra dessa åtgärder. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet och regeringens förslag till bemyndigande. Därmed ställer sig utskottet inte bakom de motioner som föreslår en annan anslagsfördelning. Utskottet avstyrker motionerna 2022/23:1242 (V), 2022/23:2203 (C) och 2022/23:2167 (MP). Enligt utskottet har det inte framkommit något som ger anledning att ta initiativ till en översyn av Brottsförebyggande rådets verksamhet och om man effektivt utnyttjar beviljade anslag, och motion 2022/23:99 (M) avstyrks därmed.

En stärkt brottsofferfond

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om höjd avgift och utvidgad avgiftsskyldighet till brottsofferfonden, med den ändringen att lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2023, dvs. en månad senare än vad regeringen föreslår.

Propositionen

Bakgrund

Brottsofferfonden inrättades den 1 juli 1994 i syfte att lyfta fram brottsoffren och markera att statsmakterna står på brottsoffrens sida (prop. 1993/94:143 s. 20 och 21). Genom fonden skapades utrymme för ekonomiskt stöd till olika former av brottsofferinriktade verksamheter.

Brottsofferfondens medel ska användas för verksamhet som gagnar brottsoffer (3 § lagen [1994:419] om brottsofferfond). Fonden får lämna bidrag till forskning, utbildning, information och utvecklingsverksamhet (1 § förordningen [1994:426] om brottsofferfond).

Brottsofferfondens medel är inte uppförda på statens budget utan finansieras huvudsakligen av personer som lagförts för brott, som betalar en särskild avgift till fonden genom att den som döms för ett eller flera brott ska, om fängelse ingår i straffskalan för något av brotten, betala en avgift på 800 kronor till brottsofferfonden.

Avgift till brottsofferfonden ska, om det är motiverat med hänsyn till den dömdes möjligheter att få inkomst under verkställigheten utanför anstalt, också betalas av den som avtjänar ett fängelsestraff genom intensivövervakning med elektronisk kontroll (s.k. fotboja). Avgiften uppgår till 80 kronor per dag som verkställigheten ska pågå och som högst till 9 600 kronor för hela verkställighetsperioden (5 § lagen [1994:451] om intensivövervakning med elektronisk kontroll).

Ursprungligen bestämdes avgiften enligt lagen om brottsofferfond till 300 kronor. Avgiften har därefter höjts vid två tillfällen: 1999 till 500 kronor och 2015 till 800 kronor.

Intäkterna till fonden har efter avgiftshöjningen ökat varje år och uppgick under åren 2019–2021 till mellan knappt 49 miljoner kronor och knappt 51 miljoner kronor.

Även avgiften enligt lagen om intensivövervakning med elektronisk kontroll har höjts tidigare. Dagsbeloppet var ursprungligen 50 kronor och höjdes 2015 till 80 kronor. När maxbeloppet för hela verkställigheten infördes sattes det till 3 000 kronor. Efter att möjligheten att avtjäna fängelsestraff med fotboja utvidgats från fängelsestraff på maximalt tre månader till fängelsestraff på upp till sex månader höjdes maxbeloppet till 6 000 kronor (prop. 2004/05:34 s. 46). Som en konsekvens av att dagsbeloppet höjdes till 80 kronor höjdes maxbeloppet 2015 till 9 600 kronor.

Höjd avgift och utvidgad avgiftsskyldighet

Regeringen föreslår att avgiften enligt lagen om brottsofferfond höjs från 800 kronor till 1 000 kronor. Dessutom föreslås avgiftsskyldigheten utvidgas till brott för vilka det i straffskalan är föreskrivet svårare straff än penningböter. Avgiften enligt lagen om intensivövervakning med elektronisk kontroll föreslås höjas från 80 kronor till 100 kronor per dag som verkställigheten ska pågå och maxbeloppet för hela verkställigheten från 9 600 kronor till 12 000 kronor.

Som skäl för förslaget anför regeringen att en stor del av fondens medel används för att finansiera civilsamhällets betydelsefulla stödsatser till brottsoffer. Om dessa verksamheter ska kunna utvecklas och hjälpa fler brottsoffer behöver de tillföras ytterligare resurser genom att öka brottsofferfondens storlek.

Avgiften på 800 kronor är till följd av inflationen lägre i dag än vad den var 2015. Redan utifrån detta förhållande finns det enligt regeringen skäl att höja avgiften. Med hänsyn till de tidigare avgiftshöjningarna anser regeringen dock att utrymmet för att höja avgifterna i någon mån är begränsat. Avgiften är likväl fortfarande så pass låg att en mindre höjning inte mer än marginellt kan förväntas öka avgiftens påverkan på betalningen av eventuella skadestånd och böter. Regeringen finner därför att en höjning av avgiften till 1 000 kronor framstår som rimlig.

Vad gäller avgiften enligt lagen om intensivövervakning med elektronisk kontroll får utrymmet för att höja denna avgift anses vara större, eftersom den dömdes ekonomiska förhållanden ska beaktas när det beslutas om avgift ska tas ut. Regeringen anser att en höjning av avgiften till 100 kronor i dessa fall framstår som rimlig. Som en följd av detta bör maxbeloppet för hela verkställigheten höjas till 12 000 kronor.

För att brottsofferfonden ska få en långsiktig och bestående förmåga att finansiera fler och mer omfattande brottsofferfrämjande insatser behöver därutöver avgiftsskyldigheten utvidgas. Regeringen konstaterar i denna del att vägledande kriterier som legat till grund för systemets utformning – att avgränsningen ska vara acceptabel ur rättvisesynpunkt, förutsebar för den enskilde och enkel att tillämpa – alltiämt gör sig gällande och även fortsättningsvis bör vara ledande. Mot bakgrund av det angelägna behovet av att stärka brottsofferfonden finner regeringen sammantaget att en utvidgning av avgiftsskyldigheten till att omfatta brott som har svårare straff än penningböter i straffskalan är godtagbar ur rättvisesynpunkt.

Ikraftträdande

Regeringen anser att lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt och föreslår därför att de ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av förslaget om en stärkt brottsofferfond. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat och att det bör antas av riksdagen. Med anledning av att beslut i ärendet planeras att tas i kammaren först den 20 december 2022 bedöms dock tiden för utfärdande av lagarna vara för kort för att de ska kunna träda i kraft redan den 1 januari 2023. Utskottet föreslår därför att lagändringarna i stället ska träda kraft den 1 februari 2023.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (S)

Ardalan Shekarabi (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Mattias Vepsä (S) och Sanna Backeskog (S) anför:

Riksdagsmajoriteten har i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Socialdemokraterna önskar. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Socialdemokraternas politik inom utgiftsområde 4.

Socialdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2074. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 1 och 5 i det betänkandet.

Vi lever i en orolig tid. Rysslands hänsynslösa krig i Ukraina har stöpt om det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde, samtidigt som Putins energikrig prövar både ekonomin och sammanhållningen i Europas länder. I Sverige pressas hushåll och företag av både hög inflation och ökande räntor. Reallönerna urholkas och den ekonomiska verkligheten tränger sig in i människors vardag. Därtill står Sverige inför en lågkonjunktur med ökande arbetslöshet. Det svåra ekonomiska läget sätter ljuset på behovet av ett tryggt samhälle, där välfärden levererar i hela Sverige och där vi möter tuffa tider tillsammans.

Dessvärre möter inte regeringens budgetproposition för 2023 den situation Sverige står inför. Nu krävs i stället en ansvarsfull politik som sätter välfärden och kampen mot samhällsproblemen främst och som rustar Sverige och svenska folket för att möta tuffare ekonomiska tider. Vi måste stoppa våldet och bryta nyrekryteringen till den grova organiserade brottsligheten. Vi behöver ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden och säkra välfärdens finansiering. Socialdemokraterna har i finansutskottet lagt fram en motion om statens budget som det går att lita på – med rejäla investeringar för att skydda välfärden och hushållens ekonomi och för att öka tryggheten i hela Sverige. För vi vet att vårt Sverige kan bättre.

Kriminalpolitiken ska vara såväl effektiv som rättssäker. Socialdemokraterna välkomnar att regeringen går vidare med vår offensiv mot kriminaliteten. Samtidigt hotar flera av Sverigedemokraternas och regeringens förslag rättssäkerheten. Förslaget om visitationszoner, där människor visiteras bara för att de råkar bo eller vistas på en viss plats, är i bästa fall ineffektivt, i värsta fall rent skadligt när förtroendet för polisen skadas.

För att komma till rätta med gängkriminaliteten räcker det inte med ensidiga satsningar på straffskärpningar. Vi behöver bekämpa såväl brotten

som brottens orsaker. Socialdemokraterna satsar därför på det brottsförebyggande arbetet, bl.a. genom höjda statsbidrag till kommuner och regioner och genom en särskild satsning på socialtjänsten, under utgiftsområde 9. Det är genom att ha hela lösningen, inte bara halva, som vi kommer till rätta med kriminaliteten.

2. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (V)

Gudrun Nordborg (V) anför:

Riksdagsmajoriteten har i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Vänsterpartiet önskar. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Vänsterpartiets politik inom utgiftsområde 4.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:1299. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 2 och 6 i det betänkandet. I den partimotionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 4. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 4 läggs fram i partimotion 2022/23:1242.

Sverigedemokraternas och regeringens budgetproposition präglas av passivitet inför såväl stora strukturella samhällsproblem som effekterna av den pågående kostnadskrisen. Vänsterpartiet presenterar i sin budgetmotion en helt annan inriktning. Den ekonomiska politiken ska inriktas mot full sysselsättning och ekonomisk jämlikhet. Valfärdssektorn har under lång tid varit underfinansierad. Det är en självklarhet att resurserna som är avsatta för att finansiera den gemensamma välfärden ska gå till utbildning, vård och omsorg och inte till kommersiella bolag som etablerat sig i sektorn. Vänsterpartiet prioriterar i det samlade budgetförslaget att anvisa betydande resurser till välfärdssatsningar via generella statsbidrag. Tillsammans med satsningar på klimatområdet påverkar detta i praktiken direkt eller indirekt alla utgiftsområden.

Vänsterpartiet vill se följande inriktning av politiken inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Det bör satsas medel för att inrätta en särskild akut hjälplinje för kvinnor som utsätts för mäns våld. Akutlinjen ska drivas av Polismyndigheten och bemannas av främst poliser, men även socionomer och sjuksköterskor som alla har särskild kompetens i att hantera mäns våld mot kvinnor samt göra adekvata och akuta riskbedömningar. Vidare behöver Nationellt forensiskt centrum extra tillskott av pengar eftersom myndigheten annars riskerar att bli en flaskhals i rättsväsendet som leder till att brottsutredningar och rättegångar drar ut på tiden. Det ska även införas ett femicidpaket där polis, åklagare och domare ska ingå i syfte att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad våldskompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan.

Kompetensutvecklingen ska också inkludera hanteringen av det nya barnfridsbrottet och möjligheterna att genomföra bra barnförhör. Satsningar ska också göras på polisens tullverksamhet för att öka möjligheterna att stoppa narkotika, vapen och sprängmedel redan vid landets gränser. Däremot bör man inte genomföra regeringens satsningar på stärkt verksamhetskydd för Polismyndigheten och en satsning på Säkerhetspolisen kopplad till kommande lagstiftning om straff för deltagande i en terroristorganisation. Det bör vidare göras en minskad satsning på stärkt operativ förmåga för Säkerhetspolisen. Slutligen bör regeringens förslag till omfördelning av resurser för skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna från anslaget 4:7 inom utgiftsområde 9 inte genomföras.

Sammantaget anvisar Vänsterpartiet 151 miljoner kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 4 för 2023.

3. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (C)

Ulrika Liljeberg (C) anför:

Riksdagsmajoriteten har i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Centerpartiet önskar. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Centerpartiets politik inom utgiftsområde 4.

Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2180. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 3 och 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 4. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 4 läggs fram i kommittémotion 2022/23:2203. Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 4 innebär bl.a. följande.

Rättsväsendet är den yttersta garanten för det svenska rättssamhället och en grundpelare i vår rättsstat och liberala demokrati. Den främsta uppgiften för rättsväsendet är att skydda människors fri- och rättigheter, både från brott som begås av enskilda personer och från statsmaktens godtycke eller maktmissbruk. De senare åren har vittnat om en särskilt problematisk utveckling för tryggheten i Sverige, med ökad otrygghet och grova brott, exempelvis i gängkriminella sammanhang, men också i nära relationer. Att upprätthålla rättsstaten och tryggheten i hela landet är en av statens kärnuppgifter.

För att lösa denna uppgift krävs krafttag. Det krävs utökade befogenheter och brottsförebyggande arbete i våra skolor samt i våra kommuner. Det krävs att polisen blir fler och får fler verktyg i brottsutredningar. Polisen måste också vara närvarande, tillgänglig och synlig för människor i hela landet. Den ska ha ett långsiktigt mandat, och de lokala poliserna ska i största möjliga mån jobba med uppgifter kopplade till det lokala området. Centerpartiet välkomnar regeringens förslag till anslag till Polismyndigheten, men har i sitt alternativa

budgetförslag gjort vissa omprioriteringar inom anslaget. Centerpartiet vill göra en riktad satsning för att stärka polisens lokala närvaro i hela landet, såväl på landsbygd som i städer. Det krävs också att Polismyndigheten får förutsättningar att fördela arbetsuppgifterna på ett effektivt sätt, bl.a. genom att anställa fler polisstödsassistenter. Centerpartiet vill också göra en satsning på lokala trygghetsvårdar anställda av Polismyndigheten.

Det krävs en förstärkning av hela rättskedjan, från att förebygga brott till att hjälpa de som avtjänat straff tillbaka till en brottsfri vardag. Tryggheten består också i att lagarna är tydliga och rättssäkerheten stark, så att ingen döms för brott som de inte har begått. Enligt Centerpartiets uppfattning är det centralt att Sveriges domstolar ges förutsättningar att påbörja den utbyggnad som är nödvändig för att kunna möta den ökade måltillströmning som kan förväntas framöver. Centerpartiet satsar därför ytterligare 50 miljoner till Sveriges Domstolar i förhållande till regeringens förslag.

Centerpartiet vill också ha ett starkare brottsofferperspektiv i rättsväsendet. Personer som har blivit utsatta för brott måste ha rätt till, och möjlighet att få, information från rättsväsendet om det aktuella fallet samt om vilka resurser som finns tillgängliga för att stötta brottsoffret. Därtill måste det finnas professionell personal som kan erbjuda det stöd som behövs. Centerpartiet vill också återställa rätten till målsägandebiträde i överinstans för att garantera stöd till brottsoffer under hel rättsprocessen. Dessutom bör systemet med skadestånd för brottsoffer ses över för att göra det enklare för brottsoffer att få ut sina skadestånd. Polisen bör också få ett tydligare ansvar att hänvisa brottsoffer till brottsofferjourerna.

Vidare vill Centerpartiet göra en satsning på utökad rätt till rättshjälp i bodelningsprocesser. För att finansiera förslagen i Centerpartiets budgetmotion föreslås åtgärder för effektiviseringar och förstärkt tillsyn av arvoden till rättsliga biträden. Centerpartiet föreslår också effektiviseringar och översyn av rätten till vissa ersättningar vid frihetsberövanden inom ramen för anslaget 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

4. Statens budget inom utgiftsområde 4, punkt 1 (MP)

Bassem Nasr (MP) anför:

Regeringen har föreslagit att de samlade utgifterna för utgiftsområde 4 inte får överstiga 68 305 854 000 kronor 2023. Finansutskottet har den 12 december 2022 föreslagit att riksdagen ska ställa sig bakom regeringens förslag (bet. 2022/23:FiU1). Eftersom Miljöpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivå som jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Miljöpartiets politik inom utgiftsområde 4.

Miljöpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2275. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 4 och 8 i det betänkandet.

Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 4 läggs fram i kommittémotion 2022/23:2167. Miljöpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 4 innebär bl.a. följande.

Även om det är totalt sett färre personer som utsätts för brott har den organiserade brottsligheten och det grova våldet blivit mer framträdande. Miljöpartiet vill bekämpa brottsligheten på flera sätt – tryggheten ska öka, brottsbekämpningen ska skärpas, antalet lagföringar ska öka och gängens återväxt ska strypas genom satsningar på brottsförebyggande arbete. Samhället måste kraftsamla för att motverka våld mot kvinnor och barn, hedersrelaterat våld och förtryck samt brott med hatiska motiv.

Det är angeläget att vidta åtgärder mot den organiserade brottsligheten. Miljöpartiet vill därför tillsätta en kommitté med företrädare från myndigheter, kommuner, högskolor och civilsamhället för att göra en analys av den organiserade brottslighetens framväxt och lägga fram förslag på åtgärder som har stöd i forskning och beprövad erfarenhet.

För att polisen ska lyckas med sitt uppdrag krävs att polisens kompetens används på ett förnuftigt sätt. Miljöpartiet vill omfördela medel inom Polismyndighetens anslag och bl.a. göra en satsning för att anställa administrativ personal. Detta frigör resurser för områdespoliser och specialister, t.ex. hatbrottsutredare. Miljöpartiet anser att visitationszoner riskerar att underminera polisens brottsförebyggande arbete och motsätter sig därför att ett lagförslag om att införa visitationszoner ska genomföras.

En satsning bör göras på Ekobrottsmyndigheten i syfte att stärka arbetet med att slå till mot företag som bedrivs av personer inom den organiserade brottsligheten. Sådana tillslag kan göras av flera myndigheter och aktörer i samverkan, t.ex. mot svartklubbar, gästarbetarbostäder utan bygglov, restauranger som missköter hygien, spelautomater som saknar tillstånd och företag som begår skattebrott. Det ska vara dyrt, jobbigt och svårt att vara kriminell.

Kriminalitet stoppas bäst långt innan en ung person har kommit i närheten av att begå brott. Miljöpartiet vill därför göra en stor satsning, 1 miljard kronor, på lokalt brottsförebyggande arbete. Det behövs lokala samarbeten under ledning av kommunen, där bl.a. socialtjänst, skola, fritidsverksamhet, polis och civilsamhället ingår. Den s.k. Rinkebymodellen, som innebär hembesök hos förstagsångsföräldrar, bör utökas till att omfatta fler yrkeskategorier och spridas. Vidare bör det inrättas en nationell stömlinje för anhöriga till personer som begår brott eller är i riskzonen för att hamna i gängkriminalitet.

I Miljöpartiets budgetalternativ stärks finansieringen till Kriminalvården i syfte att förbättra kvaliteten för att nå bättre behandlingsresultat och förhindra återfall i brott när det gäller unga lagöverträdare. Det finns anledning att se över den maximala längden på påföljden slutna ungdomsvård och förbättra utslussningen när straffet är avtjänat.

Det är också angeläget att stärka brottsoffers ställning, vilket Miljöpartiet vill göra genom att se över systemet för ersättning och stöd till brottsoffer.

Sammantaget anvisar Miljöpartiet 200 miljoner kronor mer än regeringen till utgiftsområde 4 för 2023.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023 utgiftsområde 4:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1994:419) om brottsofferfond (avsnitt 2.1).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll (avsnitt 2.2).
3. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt tabell 1.1.
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2022/23

2022/23:99 av Fredrik Kärrholm (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av Brottsförebyggande rådets verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1242 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabellen i motionen.

2022/23:2167 av Bassem Nasr m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell A i motionen.

2022/23:2203 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2023 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen		
		V	C	MP
1:1 Polismyndigheten	37 043 384	-30 000	±0	-1 000 000
1:2 Säkerhetspolisen	2 060 983	-97 000	±0	±0
1:3 Åklagarmyndigheten	2 302 661	10 000	±0	±0
1:4 Ekobrottsmyndigheten	952 757	±0	±0	80 000
1:5 Sveriges Domstolar	7 051 168	-3 500	50 000	±0
1:6 Kriminalvården	13 383 310	±0	±0	120 000
1:7 Brottsförebyggande rådet	231 644	±0	±0	±0
1:8 Rättsmedicinalverket	587 265	±0	±0	±0
1:9 Brottsoffermyndigheten	53 390	±0	±0	±0
1:10 Ersättning för skador på grund av brott	221 953	±0	±0	±0
1:11 Rättsliga biträden m.m.	3 961 357	-30 500	-40 000	±0
1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	94 987	±0	-10 000	±0
1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	19 174	±0	±0	±0
1:14 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	100 157	±0	±0	1 000 000
1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	28 231	±0	±0	±0
1:16 Domamämnden	11 433	±0	±0	±0
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	202 000	±0	±0	±0
Summa för utgiftsområdet	68 305 854	-151 000	±0	200 000

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndigande

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndigande.

Beställningsbemyndigande för 2023 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	353 000	2024–2027

BILAGA 4

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:419) om brottsofferfond

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1994:419) om brottsofferfond ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Den som döms för ett eller flera brott ska, om *fängelse* ingår i straffskalan för något av brotten, i domen åläggas att betala en avgift på 800 kronor. Detsamma gäller när fråga om ansvar för brott tas upp av åklagare genom strafföreläggande.

Den som döms för ett eller flera brott ska, om *svårare straff än penningböter* ingår i straffskalan för något av brotten, i domen åläggas att betala en avgift på 1 000 kronor. Detsamma gäller när fråga om ansvar för brott tas upp av åklagare genom strafföreläggande.

Avgift ska inte tas ut om påföljdseftergift meddelas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för brott som har begåtts före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2014:1571.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förslagens lydelse

5 §²

Den dömda ska betala en avgift, om det är motiverat med hänsyn till hans eller hennes möjligheter att få inkomst under verkställigheten utanför anstalt.

Avgiften uppgår till 80 kronor per dag som verkställigheten ska pågå, dock högst 9 600 kronor för hela verkställighetsperioden. Avgiften ska betalas i förskott och tillföras brottsofferfonden.

Avgiften uppgår till 100 kronor per dag som verkställigheten ska pågå, dock högst 12 000 kronor för hela verkställighetsperioden. Avgiften ska betalas i förskott och tillföras brottsofferfonden.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för brott som har begåtts före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1998:618.

² Senaste lydelse 2014:1572.